

Academia aeterna

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Kontserdisari „Meistrid laval“

Heli Veskus ^{SOPRAN}

Jaanika Rand-Sirp ^{KLAVER}

Kaastegevad

Maano Männi ^{VIIUL}

Mart Laas ^{TŠELLO}

Kaija Lukas ^{VIOOLA}

Kavas

Oja, Eespere, Mahler

10.04.2024 – 19.00

EMTA suur saal

„Meistrid laval“ on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) kammermuusika sari, kus kõrgetasemeliste ja eriilmeliste kontserdikavadega esinevad EMTA õppejõud ja külalised.

Eduard Oja (1905–1950)

„Kaks pilvekest“ (1937) ◦ tekst: R. Hanson

„Me olime nagu lapsed“ (1931) ◦ tekst: Anna Haava

„Viimne laul“ (1935) ◦ tekst: Juhan Liiv

„Valge värav“ (1934) ◦ tekst: Marie Under

René Eespere (1953)

„Epigramm VIII“ (2013/2021)

◦ tekst: Codex Bernensis 611 / Aenigmata

„Epigramm VII“ (2005) ◦ tekst: Martialis

„Epigramm I“ (2001) ◦ tekst: Seneca

Heli Veskus (sopran)

Jaanika Rand-Sirp (klaver)

Gustav Mahler (1860–1911)

„Rückerti laulud“ („Rückert Lieder“, 1901–02) ◦ tekst: Friedrich Rückert
(klaverikvarteti seade: Stephane Fromageot)

I „Ich atmet' einen linden Duft“

(„Hingasin magusat pärnade lõhna“)

II „Liebst du um Schönheit“ („Kui armastad ilu“)

III „Blicke mir nicht in die Lieder“ („Ära vaata mu lauludesse“)

IV „Um Mitternacht“ („Kesköö!“)

V „Ich bin der Welt abhanden gekommen“

(„Ma olen maailmale kadunud“)

Heli Veskus (sopran)

Jaanika Rand-Sirp (klaver)

Maano Männi (viiul)

Kaija Lukas (viola)

Mart Laas (tšello)

Epigramm VIII

De Umbra. Varjust.

Humidis delector semper
consistere locis
et sine radice
immensos porrigo ramos.
Mecum iter agens
nulla sub arte
tenebit,
comitem sed viae ego
comprehendere possum.
Certum me videnti
demonstro
corpus longe,
positus et totum iuxta me
numquam videbit.

Ma naudin, naudin alati
viibimist, viibimist niisketes
kohtades, ja ilma, ja ilma juureta,
juureta sirutan välja lõputud
oksad. Teel käies, mitte mingil
viisil mind ei saa kätte, ei saa
kätte mind koos käies teel
mitte mingil viisil.
Vaid mina suudan
teekaaslased kinni haarata.
Ma näitan pikalt keha kindlasti
sellele, kes mind näeb,
Kõrvalasuvana ei näe mind
tervenisti keegi.

Epigramm VII

Ei soovi, et Saatus seoks mind...

Nec volo me summis Fortuna
neque aplicet imis,
sed medium vitae
temperet illa gradum.
Invidia excelsos,
inopes iniuria vexat.
Quam felix vivit,
quisquis utraque caret.

Ei soovi, et Saatus seoks mind
väga kõrgete ja kõige alamate
isikutega, vaid ta peaks hoidma
sammu mõõdukana läbi elu.
Kõrgel seisvaid vaevab kadedus,
viletsaid abitus.
See elab ikka õnnelikuna,
kes mõlemat väldib.

Epigramm I

Kõik neelab alla ahne aeg...

Omnia tempus
edax depascitur,
omnia carpit,
omnia sede movet,
nil sinit esse diu.
Flumina deficiunt,
profugum mare litora siccat,
subsidunt montes
et iuga celsa ruunt.
Quid tam parva loquor?
Moles pulcherrima caeli
ardebit flammis
tota repente suis.
Omnia mors poscit.
Lex est, non poena, perire,
Hic aliquo mundus
tempore nullus erit.

Kõik neelab ahne aeg,
Kõik rebib ära,
liigutab kõik oma kohalt,
midagi ei lase kaua paigal olla.
Jõed alanevad, meri taandub ja
kuivatab kaldad, langevad mäed
ja kõrged kaljuahelikud
varisevad. Miks räägin nii
väikestest asjadest?
Taeva kauneimgi ehitis
süttib äkki üleni põlema
leekides.
Surm nõuab kõik endale.
Kadumine – see on seadus,
mitte karistus,
See maailm kaob määratud
ajal olematusse.

Rückerti laulud

Ich atmet' einen linden Duft

Ich atmet' einen linden Duft!
Im Zimmer stand
Ein Zweig der Linde,
Ein Angebinde
Von lieber Hand.
Wie lieblich war
der Lindenduft!

Hingasin magusat

pärnade lõhna

Hingasin magusat pärnade lõhna
Toas seisis
Üks pärnaoks
Üks kingitus
Kallima käest.
Kui armas oli pärnalõhn!

Wie lieblich ist der Lindenduft!
Das Lindenreis
Brachst du gelinde!
Ich atme leis
Im Duft der Linde
Der Liebe linden Duft.

Liebst Du um Schönheit

Liebst du um Schönheit,
O nicht mich liebe!
Liebe die Sonne,
Sie trägt ein gold'nes Haar!

Liebst du um Jugend,
O nicht mich liebe!
Liebe den Frühling,
Der jung ist jedes Jahr!

Liebst du um Schätze,
O nicht mich liebe.
Liebe die Meerfrau,
hat viel Perlen klar.

Liebst du um Liebe,
O ja, mich liebe!
Liebe mich immer,
Dich lieb' ich immerdar.

Kui armas oli pärnalõhn!
Pärnaoksake
Sa leevendust tood!
Ma hingana vaikselt
Pärnast lõhnavas toas
Pärna armsat lõhna.

Kui armastad ilu

Kui armastad ilu,
Oo, mitte mind!
Armasta päikest,
Ta kannab juustes kulda!

Kui armastad noorust,
Oo, mitte mind!
Armasta kevadet,
Ta igal aastal on noor!

Kui armastad rikkust,
Oo, mitte mind!
Armasta näkineidu,
Tal säravaid pärleid on palju.

Kui armastad armastust,
Siis jah, armasta mind!
Armasta mind alati,
Siis armastan igavesti Sind.

Blicke mir nicht in die Lieder

Blicke mir nicht in die Lieder!
Meine Augen schlag' ich nieder,
Wie ertappt auf böser That;
Selber darf ich nicht getrauen,
Ihrem Wachsen zuzuschauen:
Deine Neugier ist Verrath.

Bienen, wenn sie Zellen bauen,
Lassen auch nicht
zu sich schauen,
Schauen selber auch nicht zu.
Wann die reichen Honigwaben
Sie zu Tag gefördert haben,
Dann vor allen nasche du

Um Mitternacht

Um Mitternacht
Hab' ich gewacht
Und aufgeblickt zum Himmel;
Kein Stern vom Sternengewimmel
Hat mir gelacht
Um Mitternacht.

Um Mitternacht
Hab' ich gedacht
Hinaus in dunkle Schranken;
Es hat kein Lichtgedanken
Mir Trost gebracht
Um Mitternacht.

Ära vaata mu lauludesse

Ära vaata mu lauludesse!
Oma silmad löön maha,
Nagu kurjalt teolt tabatud;
Ise ei julgeks ju kunagi
Nende kasvamist pealt vaadata;
Sinu uudishimu on reeturlik.

Mesilased,
kärgesid ehitades
Ei lase end jälgida.
Ei vaata ka ise.
Kui rikkalikud meekärjed
Päevalvalgele toodud
Siis kõigepealt maiustad Sina!

Keskööl

Keskööl
Ärkasin ma
Ja vaatasin ülesse taevasse;
Ükski täht tähesummast
Ei naeratanud mulle
Keskööl.

Keskööl
Mõtelesin ma
Kaugele pimedusse.
Ükski helde mõte
Mulle lohutust ei toonud
Keskööl.

Um Mitternacht
Nahm ich in Acht
Die Schläge meines Herzens;
Ein einz'ger Puls des Schmerzens
War angefacht um Mitternacht.

Um Mitternacht
Kämpf' ich die Schlacht
O Menschheit deiner Leiden;
Nicht konnt' ich sie entscheiden
Mit meiner Macht
Um Mitternacht.

Um Mitternacht
Hab' ich die Macht
In deine Hand gegeben:
Herr über Tod und Leben,
Du hältst die Wacht
Um Mitternacht.

**Ich bin der Welt
abhanden gekommen**
Ich bin der Welt abhanden
gekommen, mit der ich sonst
viele Zeit verdorben,
sie hat so lange nichts von mir
vernommen, sie mag wohl
glauben, ich sei gestorben.

Keskööl panin tähele
Oma südame lööke;
Üksainus pulsilöök valu
Sütitas mind
Keskööl.

Keskööl
Pidasin lahingut.
Oo inimkond, su kannatused;
Ei suutnud neid lahendada
Omal jõul
Keskööl.

Keskööl
Andsin võimu
Sinu kätesse!
Isand surma ja elu üle
Sa pead vahti
Keskööl.

Ma olen maailmale kadunud
Ma olen maailmale kadunud,
Maailmale, millele
palju aega kulutasin,
Ta ammu pole minust kuulnud,
Ta arvata võib,
et olengi surnud.

Es ist mir auch garnichts
daran gelegen,
ob sie mich für gestorben hält,
ich kann auch garnichts sagen
dagegen, denn wirklich bin ich
gestorben der Welt.

Ich bin gestorben dem
Weltgetümmel
und ruh in einem stillen Gebiet,
ich leb allein in meinem Himmel,
in meinem Lieben,
in meinem Lied.

Asi pole selles olnudki,
Kas ta mind surnuks
pidanud või mitte,
Ei saa ka sellele vastu ma
vaielda, sest tegelikult
olengi maailmale surnud.

Ma olen ilmaelule surnud,
Ning puhkan vaiksese kohas.
Ma elan üksi
oma taevas ja iseendas,
Oma armastuses,
oma laulus.

Heli Veskus on lõpetanud Eesti Muusikaakadeemia 1997. aastal (õp Ludmilla Dombrovska-Keis) ja Sibeliuse Akadeemia 2010. aastal (õp Anita Väikki-Aro). 1998. aastal jõudis ta noorte interpretide võistluse „Con brio“ finaali. Veskus debüteeris Rahvusooper Estonias 1999. aastal donna Elvira rollis Mozarti ooperis „Don Giovanni“. Veskuse pika lauljakarjääri repertuaarinimistusse kuuluvad eriilmelised rollid klassikalistest operetidest kuni Mozarti ja Wagneri ooperite kangelannadeni, neist tähtsamad on olnud Wagneri Isolde („Tristan ja Isolde“), Elisabeth/Venus („Tannhäuser“) ja Senta („Lendav Hollandlane“). Veskuse signatuurrolliks on jäänud siiski Tosca Puccini ooperist „Tosca“. Ta on teinud koostööd ka Soome Rahvusooperiga ooperites Wagneri „Valküür“ ja Reinvere „Puhastus“. Heli Veskus on pälvinud mitmeid auhindu: Harjumaa teatripreemia (2003), Eesti teatri aastaauhind Barbara rolli eest Tubina ooperis „Barbara von Tiesenhusen“ (2004), Georg Otsa nim preemia (2008), SEB publikupreemia (2016) ning Eesti teatri aastaauhind (2017) Aida ja Senta karakterite psühholoogilise ja muusikaliselt nüansseeritud tõlgenduse eest Verdi ooperis „Aida“ ja Wagneri ooperis „Lendav hollandlane“. Heli Veskus on andnud palju soolokontserte koos pianist Jaanika Rand-Sirbiga ja osalenud vokaalsümfooniliste suurvormide ettekannetel.

Jaanika Rand-Sirp on lõpetanud Heino Elleri nim Tartu Muusikakooli klaveri erialal õp Ruth Ernstsoni juures 1991. aastal ning Eesti Muusikaakadeemia solisti ja kammeransamblistina prof Laine Metsa klaveriklassis 1996. aastal. 2002. aastal kaitses ta magistrikraadi Eesti Muusikaakadeemias saateklassi erialal prof Vilma Mallene ja prof Helin Kapteni juhendamisel. Rand-Sirp on täiendanud end prof Arbo Valdma, prof Klaus Schilde ja prof Hartmut Hölli meistriklassides. 1994. aastal saavutas ta diplomi rahvusvahelisel pianistide konkursil Kil'is. 2003. aastal omistati talle rahvusvahelise Richard Wagneri Ühingu stipendium. Jaanika Rand-Sirp tegutseb õppejõuna Heino Elleri nim Tartu Muusikakoolis, samuti Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Aastatel 1996–2014 töötas ta

Vanemuise teatris vastutava pianist-repetiitorina, 2013. aasta sügisest Rahvusoperis Estonia vokalistide kontsertmeistrina. Jaanika Rand-Sirp on aktiivselt tegev ka kammermuusikuna, ta on olnud ansamblipartner paljudele lauljatele ja instrumentalistidele.

Duona seob koostöö Heli Veskust ja Jaanika Rand-Sirpi aastast 2000. Aastate jooksul on sündinud mitmed huvitavad kammermuusika kavad, milles olulisimal kohal on olnud saksa *lied*. Esitatud on Mozarti, Schumanni, Brahmsi, Wagneri, Bergi, Schönbergi, Straussi ja Weilli teoseid, samuti Rahmaninovi, Šostakovitši, Britteni, Bernsteini, Sibeliuse ja Griegi vokaalloomingut. Duo repertuaaris on ka arvukalt eesti heliloojate kammerlaule (Mart Saar, Eduard Oja, Eduard Tubin).

Maano Männi lõpetas Eesti Muusikaakadeemia 1992. aastal viiuli erialal prof Jüri Gerretzi juhendamisel. Aastatel 1993–1996 oli Männi Tallinna Kammerorkestri asutajaliige ja kontsertmeister, aastatel 1993–2000 töötas ta ERSO esimese kontsertmeistrina. 2002. aastast tegutseb Männi Vaasa linnaorkestri kontsertmeistrina. Lisaks orkestritööle on Männi aktiivne kammermuusik, esinedes koos rahvusvahelise haardega muusikutega mitmetel Põhjamaade festivalidel, samuti on ta soleerinud paljude orkestrite eest. Männi on juhitanud Vaasa ja Pärnu linnaorkestreid, Pori Sinfonietta, Klaaspärlimäng Sinfonietta ja Eesti Sinfonietta. Aastatel 2020–2022 juhtis Männi Tallinna Kammermuusika Festivali ja aastast 2023 on ta Soomes korraldatava festivali „Toivo Kuula päevad“ kunstiline juht.

Kaija Lukas on sündinud Raplas ning alustas viiuliõpinguid Rapla muusikakoolis Tekla Tappo juhendamisel, jätkates Tallinna Muusikakeskkoolis Tiiu Peaske viuliklassis. 2012. aastal lõpetas ta magistriõpingud Guildhalli Muusika- ja Teatrikoolis. Lukas on olnud edukas mitmel rahvusvahelisel konkursil, sh „Remember Enescu“ Rumeenias ning ESTA Eesti viuldajate konkurss. Ta on täiendanud ennast Salzburgis

Mozarteumis ning Temple Ülikoolis Philadelphias; samuti erinevatel meistrikursustel ja festivalidel USA-s, Prantsusmaal, Austrias ja Kreekas. Lukas on ka aktiivne violamängija ning esitab soolokontserte mõlemal instrumendil. Koos pianist Sholto Kynoch'ga on esinetud mitmetes kontserdisaalides Londonis. Lukas astub üles regulaarselt Inglise Kammerorkestri, Amsterdam Sinfonietta, Tapiola Sinfonietta, Royal Chamber Orchestra ja Helsingi Filharmooniaorkestri koosseisus ning on äsja moodustatud Ludenseble'i liige. Praegusel ajal töötab Lukas ERSO-s ning õpetab MUBA-s.

Mart Laas on lõpetanud Tallinna Muusikakeskkooli Laine Leichteritšelloklassis (1977) ning Tallinna Riikliku Konservatooriumi prof Peeter Paemurru ja dots Ivo Juuli tšelloklassis (1982). Aastatel 1986–88 täiendas ta end Moskva Riikliku Konservatooriumi assistentuur-stažuuris prof Maria Tšaikovskaja juhendamisel. 1979. aastast töötab Laas Tallinna Muusikakeskkoolis (nüüd MUBA) tšelloõpetajana ja aastast 1992 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Ühtlasi on ta olnud aastatel 1991–92 ERSO tšellorühma kontsertmeister ja 1993–2004 Tallinna Kammerorkestri tšellorühma kontsertmeister. Aastast 1995 töötab Laas ka Rahvusooperi Estonia orkestris, aastast 2004 tšellorühma kontsertmeistrina. Laas on olnud Eesti Keelpilliõpetajate Ühingu juhatuse liige, SA Eesti Kontsert nõukogu liige ja Eesti Kultuurkapitali Helikunsti sihtkapitali nõukogu liige. Tema käe all on õppinud Kaido Kelder, Ardo Västrik, Riina Erin, Lauri Toom, Silvia Ilves, Markus Altrov, Johannes Välja, Marcel Johannes Kits, Valle-Rasmus Roots, Johanna Randvere, Marten Meibaum, Maria Mutso jt.

OOTAME KUULAMA

R 12.04 kell 19.00 / EMTA suur saal / tasuta

Doktorikontsert

Mantas Šernius (klaver)

Kavas Debussy, Haydn, Vītols, Vainiūnas, Medtner

L 13.04 kell 19.00 / EMTA suur saal / tasuta

EMTA keelpilliorkester

Kontsertmeister Arvo Leibur

Solistid Grete Heinsaar, Marii Piirsalu, Diana Yeromenko,

Katariina Tammemägi, Toomas Hendrik Ellervee (viiul),

Teele-Liis Tiidor, Kristin Klesment, Ruta Kuļikovska, Maria Ridbeck,

Grettel Eerik (vioola), Andres Metspalu, Ekke Rainer Arndt (tšello),

Miina Roost (kontrabass)

Kavas Vivaldi, J. S. Bach, Frescobaldi

P 14.04 kell 17.00 / EMTA suur saal / tasuta

EMTA puhkpilliorkester

Peep Lassmann (klaver), Mari Poll (viiul), Toomas Vavilov (dirigent, klarnet)

Kavas Stravinski

E 15.04 kell 19.00 / EMTA suur saal / tasuta

Ajast aega XXXIV

EMTA üliõpilaste kammeransamblid

Alexander González Pavlova (viiul), Kristin Klesment (vioola),

Niklas Schröder (tšello), Maksym Trotsenko (klaver),

Annelize Vlasenko (viiul), Lisbeth Poom (vioola),

Andres Alexander Metspalu (tšello), Piret Mikalai (klaver),

Marelle Kivinukk (viiul), Anete Ainsaar (viiul),

Nicolás Concheiro Veleiro (tšello), Samuel Bezerra Gomes (klaver)

Kavas Mahler, Bridge, Schubert, T. Kõrvits

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia

instagram.com/emta_ee

Palume lülitada mobiiltelefon hääletule režiimile.
Kontserdi salvestamine ja pildistamine ilma korraldaja loata
ei ole lubatud.

